

Una pel·lícula vella

Fa uns pocs anys, Martin Scorsese va recrear a *El aviador* la figura de Howard Hughes, llegendari productor del Hollywood clàssic. En aquesta pel·lícula imperfecta però fascinant, la passió del magnat per l'aviació s'utilitzava com a metàfora del seu desig devorador per la vida, característica de tots els personatges scorsesians.

La directora d'origen indi Mira Nair, en canvi, no es veu en la necessitat d'enfrontar-se a aquestes complexitats, ni quan fa turisme cultural amb ànim de denúncia (*Salam Bombay!*) o merament

folkloric (*La boda del monzón*) ni tampoc quan aborda temes de la tradició occidental (*La feria de las vanidades*). El seu cinema és sempre fred, calculador, sense ànima. I potser per això *Amelia* –la seva versió de la vida d'Amelia Earhart, el mite femení de l'aviació civil nord-americana– no pugui ser altra cosa que una fotocòpia esvaïda d'aquells biopics que la indústria de Hollywood fabricava com salsitxes a la seva època daurada. Això sí, és cinema vell que no intenta semblar una altra cosa. D'altra manera no s'explicaria el to resig-

nat i maldestre de les seves imatges, com si confessés la seva impotència a l'hora de donar-los una mica de vida.

I això que hi ha un tema a *Amelia* que podia haver donat molt de joc. L'aviadora té com a dubtós protector un magnat que a la pantalla apareix amb la cara de Richard Gere, del qual per descomptat s'enamora i que intenta transformar-la en una mena d'icona comercial. Doncs bé, Nair ni tan sols es preocupa d'explotar aquest xoc entre la passió aventurera i la vida burgesa, aquesta impossibilitat que una dona indòmita sigui manipulada per la cultura de masses. Perquè *Amelia* és una pel·lícula que evita qualsevol enfrontament, que es plega als designis de la indústria més reaccionària sense dir ni piu. D'aquí que no tan sols els personatges de Gere i Ewan McGregor siguin mers comparses insignificants, sinó que fins i tot el de Hillary Swank –també productora– no tingui el més mínim atractiu més enllà d'aquella imatge tan tòpica d'un aviador perdent-se per un cel encès.

Carlos Losilla

LA CRÍTICA

que ara", explicava fa dos anys al Festival de Sant Sebastià. Allà va començar a actuar en musicals de rock com *Grease*. No va trigar a fer el salt al cinema, on podia explotar millor el seu atractiu, i va ser precisament fent d'*American gigolo* que es va convertir en estrella, el 1980. *Oficial i cavaller*, la seva pel·lícula següent, i *Pretty woman*, amb Julia Roberts, són els altres cims de popularitat d'una carrera en què ha explotat el màxim i en totes les seves variants l'arquetip de seductor i romàntic: *Nòvia a la fuga*, *Anàlisi final*, *Primer cavaller* (on feia de Lancelot), *Tardor a Nova York*, *Infidel...* Però en què també ha brillant en interessants incursions en altres gèneres:

No esgota el seu crèdit com a seductor romàntic

el corrupte policia que s'enfrontava a Andy Garcia a *Assumptes interns* (Mike Figgis, 1990), o l'advocat del musical *Chicago*, on va demostrar que també sap cantar i ballar (encara que va haver d'assajar sis mesos).

Si els seus arguments físics i interpretatius no els semblen suficients, Richard Gere també s'ha significat pel seu compromís amb diverses causes humanitàries, particularment amb el poble tibetà. A diferència d'altres famosos, ha mostrat aquesta faceta des de ben jove, i ha dedicat molta feina i molts dòlars a diverses causes. Es pot demanar més? Més d'un es deu preguntar quan es retirarà d'una vegada aquest home perfecte. ■

Sessió contínua

Los condenados
Director: Isaki Lacuesta. Intèrprets: Daniel Fanego, Arturo Goetz, Leonor Manso, María Fiorentino. Drama. Catalunya-Argentina, 2009

Valoració

Un grup d'exguerrillers que van combatre junts per la revolució es retroben en una selva perduda d'Amèrica Llatina. Busquen les restes d'un dels seus companys en una excavació clandestina, però desenterraran molt més que esquelets: també sortirà a la llum la veritat del que va passar 30 anys enrere, o els sentiments dels

que van lluitar i de les seves famílies... Acostumats com estem als interminables diàlegs del cinema argentí, *Los condenados* sorprèn per la contenció d'un planter d'actors excepcionals, capaços d'expressar amb gestos i mirades una vida de somnis trencats i pèrdues irreparables. Parla també de memòria històrica i fosses comunes, un terme molt apropiat, segons el director, el català Isaki Lacuesta: són comunes a l'Argentina, Xile, Algèria, Bòsnia... i al delta de l'Ebre. ■

B.S.

Tenderness
Director: John Polson. Intèrprets: Russell Crowe, Jon Foster, Sophie Traub, Arija Bareikis. Thriller. EUA, 2008.

Valoració

Una novel·la de Robert Cormier és el substrat literari d'aquest thriller que vol tenir la terbolesa moral i el pessimisme de pel·lícules com *El jurament*, de Sean Penn, o *Mystic River*, de Clint Eastwood (i amb ecos de *Males terres*). La presència darrere la càmera del director de *Fanàtica* i *Fet i amagar* aixeca les alertes.

Tothom es mereix una nova oportunitat, però la veritat és que el resultat és una intriga sense intriga ni suspens però amb pretensions tràgiques, de ritme pròxim al tedi i imatges telefilmiques. Polson posa damunt la taula un grapat de temes suggerents –la reinserció social dels assassins, la fascinació pel mal, l'obsessió, la predestinació– sense aprofundir gaire en cap d'ells ni treure partit d'actors com Russell Crowe i Laura Dern. ■

Xavier Roca

AMELIA

Directora: Mira Nair. Intèrprets: Hillary Swank, Richard Gere, Ewan McGregor. Biopic. EUA, 2009

Valoració

SIEMPRE A TU LADO

Director: Lasse Hallström. Intèrprets: Richard Gere, Joan Allen, Sarah Roemer. Drama. EUA, 2009

Valoració

